

“Els conflictes humans tenen relació amb el riu però també són personals”

Mònica Batet (el Pont d'Armentera, Alt Camp, 1976) publica en Metaora la novel·la *No et miris el Riu*. El 2006 va publicar la seva primer novel·la, *L'habitació grisa*, premi Just M. Casero.

—Teníeu cap de les tres històries pensada abans que les altres o sorgeixen totes d'un punt comú, per exemple, el riu que banya la ciutat de l'Europa central?

—Volia escriure sobre un riu i que en fos el protagonista. Les històries sorgeixen després. La primera és la de la segona part, la de Konrád Wetzler, un professor afectat pel fenomen dels ofegats a partir d'una desgràcia familiar, influència del conte *El ahogado más hermoso del mundo*, de García Márquez. Les altres dues van sorgir al mateix temps. Per una banda, volia parlar d'una persona que patís una malaltia relacionada amb el riu, que és la Martina Tarr, i per l'altra, d'algú que hi nedés, Vera, obsessionada pel triomf i traumatitzada per la mort del seu germà, ofegat.

—És a dir, un joc de constants i de variants, d'elements comuns i d'elements divergents.

—Sí.

—Però més enllà del riu —el vostre Riu— com a element físic, hi ha un tema comú a les tres històries?

—Que el conflicte que tenen els tres personatges té a veure amb el riu però també és personal. Són persones solitàries i tancades que no expressen allò que senten o no són prou hàbils expressant-se. Totes tenen algun trauma.

—Encara que ni el riu ni la ciutat no tenen nom, volem que el lector pensi en l'Europa central, no, pel pes que té a la vida de la ciutat?

—I pel nom dels personatges. Jo volia parlar d'un riu que fos profund i que travessés una ciutat important. He llegit molta literatura centreeuropea, com Sándor Márai, Agota Kristof, Magda Szabó, i Stefan Zweig, autors en els quals el paisatge de les ciutats és molt important. Sobretot en Márai, amb el riu de Budapest, i també Szabó. I penso que això em va influir molt a l'hora de voler crear una ciutat amb aquest ambient i amb un riu. El que també em va predisposar a parlar d'un riu centreeuropeu va ser *El Danubi* de Claudio Magris.

JORDI PLAY

Mònica Batet publica la novel·la *No et miris el Riu*, en l'editorial Metaora.

—El vostre riu té un poder destructor per ell mateix o és la via escollida per uns personatges fatalistes, autodestructius?

—La pregunta és complicada. El riu és una mica *deus ex machina* en el sentit que sí que decideix coses sense que els personatges hi puguin fer res, perquè, clar, si un hi entra a nedar tranquil·lament i s'hi ofega misteriosament, això és voluntat del riu, no? Però, després, si ets una persona de tendències autodestructives, et veus abocat al riu.

—Més que la malaltia, a la primera història sembla interessar-vos sobretot el conflicte familiar.

—Més que la història m'interessa analitzar els personatges i els comportaments humans i aquesta primera part m'ho permetia. A banda de la malaltia, la Martina té un altre conflicte, el fet que fa molt anys que no es parla amb el seu germà per una cosa que no es resoldrà i això és potser més feridor que la malaltia que pateix.

—Una qüestió d'estil. L'ús repetitiu del plusquamperfet en molts paràgrafs llargs —havia anat, havia demanat, havia comprès...— sense canviar de temps verbal, és un tret estilístic voluntari?

—Sí. Per què?

—Molts lectors poden considerar-ho un vici, una mostra de pobresa estilística.

—Quan narres una història tens dues opcions, narrar-la en passat perifràstic o en plusquamperfet. Són correctes les dues formes. És una cosa que ens vam mirar amb l'editor.

—No penseu que el lector s'irriti amb aquesta repetició de la mateixa forma verbal?

—Penso que no. No m'ho havia plantejat.

—Molts autors varien de temps verbal, per no abusar d'una forma fonèticament tan marcada.

—Ja ho entenc. És que jo em sento més còmoda amb aquest temps verbal.

—La bibliografia final indica que, tot i ser una novel·la, la novel·lista ha estudiat científicament els temes del riu, de l'ofegament i del suïcidi?

—És tot mentida. És inventada.

Lluís Bonada